

bogve kako velik. Z Goethejem ga ne bodo smeli nikdar primerjati, baš tako kakor se „Potopljeni zvon“ ne sme primerjati s „Faustom“, dasi sta si obé deli sorodni. Hauptmann se je učil pri Ibsenu, Dostojevskem, Tolstem in tudi pri Zoli. Za prvimi tremi je daleč zaostal, dosegel in presegel je samo Zolo, ki ni bil nikdar nič drugega nego velik kompilator. . . „Potopljeni zvon“ ima krasna poetična mesta, marsikaj v njem je jako lepo povedano, ne manjka pa tudi temnih mest, katerih pomena bi nam pisatelj morda sam ne znal razjasniti.

A delo je vsekakor vredno, da se je preložilo na naš jezik; z njim se je obogatilo naše slovstvo, za kar gre zasluga seveda tudi gospodu Funtku, ki se je tudi to pot izkazal mojstra-prelagatelja. — Igralo se je dobro. Najbolj nam je ugajala gospa Taborska v vlogi Rutice.

Ponavljal se je „Potopljeni zvon“ 5. in 20. januarja t. l.

Na novega leta dan je prišel prvič na našem odru Molière do besede s svojo komedijo enodejanko „Gizdavki“ (Les Précieuses ridicules). Igrica je izborna satira, polna pristnega humorja, ki je morala imeti v tistih časih, za katere je bila pisana, velikanski učinek. Noben stavek v igri ni prazen, vsak vsebuje krut udarec na tedanje razmere.

Drugič so igrali to komedijo dne 8. januarja.

„Na letovišču“, veseloigra v treh dejanjih, češki spisal Jos. Štolba, preložil Ivan Podgornik, ki se je uprizorila na našem odru kot noviteta dne 12. in 15. januarja zvečer in 20. januarja popoldne, je delo one vrednosti, ki jo imajo skoro vseskozi nemške novejšje veseloigre znanih tvrdk. „Na letovišču“ je zares veseloigra, kajti kar smo pri predstavah zapazili burkastega, to treba dati po naši sodbi igralcem na rovaš. Tako je gospod Boleška, kakor je bil sicer dober v maski in deloma tudi v igri, semtertja zopet tako karikiral in pretiraval, da je pokvaril ves učinek. Zlasti bi dandanes ne smelo priti nobenemu igralcu več na um, da zleze pod mizo, kajti ta je vendar že prestara! — Prijetno nas je presenetilo v tej igri to, da so naši igralci enkrat tako dobro zadeli naravni ton, dasi bi bili sicer lahko gladkeje igrali.

Dne 24. januarja pa smo videli prvič na našem odru „Arležanko“, dramo v treh dejanjih (petih slikah) z godbo in petjem, spisal Alphonse Daudet, glasbo zložil Georges Bizet. Nekaj povsem novega za nas! Človek bi ne mislil, da imajo Francozje tudi tako literaturo! Iz vsega, kar dospeva iz francoskega slovstva do nas, bi posnemali skoro, da na Francoskem preprostega ljudstva sploh ni. In glej, kar pravi ljudski tipi. Seveda nam nekoliko tuji! Tako strastne mladine pri nas ni! . . . In tista -- Arležanka, kakšna je pač? Daudet nam je ne pokaže. To nam vzbuja sumnjo, da pisatelj sam sebi prav ne zaupa. Pa bi morala biti že res demonska ženska to, ki zna tako razplameniti moška srca! Daudet se je bal, da bi ne razrušil iluzije, zato jo ima ves čas lepo za odrom skrito! . . . Godba Bizetova je jako ljubka, prav — njegova. Semintja nas je spominjala njegove „Carmen“.

Dne 1. in 5. januarja popoldan se je ponovil tretjič, oziroma četrtič „Beneški trgovec“, dne 26. januarja pa se predstavljali prvič v sezoni Finžgarjevega „Divjega lovca“.

B. Opera. Dne 1. januarja se je pela tretjič v letošnji sezoni „Cavalleria rusticana“. Prvič v sezoni so peli „Lohengrina“ dne 4. januarja, a ponovili ga dne 10. in 18. januarja. Odlikovali so se v tej operi pl. Rezunov kot Lohengrin, gospa Skalova kot Elza, g. Ouřednik kot Friderik, g. Betteto kot Henrik in gdč. Reisova kot Ortruda. — Boljših moči za Wagnerjeve opere še nismo imeli kot letos! —

Dne 8. januarja so se uprizorili tretjič „Glumači“.

Dne 22. januarja pa smo slišali prvič na našem odru tragično opero v treh dejanjih „Lucia di Lammermoor“, spisal Salvatore Cammarano, uglasbil Gaetano Donizetti. „Lucia di Lammermoor“ je poleg „Lucrezie Borgie“ najznamenitejše glasbeno delo slavnega italijanskega komponista in prav je torej, da se se seznanimo z njim tudi naše občinstvo. Samo mislimo, da naj bi se pele opere, če mogoče, po nekem redu druga za drugo, kajti laik ne pride do pravega užitka, če sliši na pr. danes Wagnerja, jutri pa Donizettija, ker je prepad med umetnostjo obeh glasbenikov prevelik.

Ponovili so to opero doslej, ko zaključujemo to poročilo, enkrat, in sicer dne 29. januarja. Dr. Zbašnik.

Med revijami

Strokovni list „Zadruga“ je začel s 1. januarjem t. l. v založbi „Zadružne zveze v Celju“ zopet izhajati.

„**Slovanský Přehled**“ prinaša v 4. številki IX. letnika prevod Gregorčičevih pesmi „V gaju“ in „Nad jezo“ ter Levstikovo balado „Ubežni kralj“. Prevel je vse te pesmi Jaromir Borecký. V isti številki nahajamo tudi kratko oceno Cankarjeve „Nine“ ter Meškove najnovejše knjige „Mir božji“.

Moderní Revue je završila dvanajsti letnik. Ker se je literarna situacija na Češkem temeljito izpremenila tekom tega časa, odkar revija izhaja, pripravlja redakcija nekatere izpremembe. V bodoče se bodo tiskali v reviji samo zreli in dovršeni proizvodi; kajti bolje je podajati manjše ali i prav malo število izvornih del dobrega zrna in čiste vrednosti nego pestro množino povprečnosti... in pomenljivejši in plodovitejši je dober prevod imenitnega dela nego povodenj izvornikov srednje vrste. Doslej ni bilo mogoče tako izbirati, ker je bilo nujno treba, da se pomaga (uveljaviti talentom, katerih drugi listi s svojimi oficijalnimi literati niso marali sprejemati v krog svojih sotrudnikov, in ti talenti niso drugje lahko nahajali prostora nego baš v Moderní Revue. Zdaj so ti pisatelji, zaradi katerih se je M. R. morala pravzaprav ustanoviti, prodrli s svojimi težnjami in nazori; zid starih, neutemeljenih predsodkov so porušili — tako da bo M. R. lahko z vso vnemo izvrševala svoj poglavitni namen, da služi umetnosti. — Naročnina se zviša na 13 K na leto, ker se vnanja oblika nekoliko izboljša; posebni izdaji bo cena 25 K. — V XII. letniku so prispevali z originalnimi proizvodi Ot. Březina, Viktor Dyk, Jaroslav Hilbert, Petr Kles, Jiří Mahen, Miloš Marten, Arn. Procházka, Ant. Sova i. dr. Izšel je pa tudi prevod velikega romana „Oženjeni duhovnik“, ki ga je francoski spisal Jules Barbey d'Aurevilly. D.

Savremenik. God. I., knj. II. svez. VI.

S tem zvezkom končava Savremenik svoje prvo leto. Mi smo ga spremljali pozorno, smo opozarjali na njegove znamenitosti in zdaj smo si docela utrdili sodbo, da je ta list res književna revija, kakršne Hrvatje še niso imeli; vse njih slovstveno gibanje spoznavamo iz njega. List je resen in temeljit ter ubira dokaj srečno ono težko pot med zabavnostjo in ukovitostjo. Za nas je posebno važen vsakokratni „Pregled“ (t. j. naš „Listek“), ki prinaša vendar enkrat prave ocene, ne edino redakcijskih poročil. — Manj važna je za nas polemika (z „Glasom Matice